

Clostridium difficile – vårdhygieniska rutiner vid misstänkt eller verifierad infektion

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Katarina Madehall och Susanna Lundvall, Vårdhygien

Innehåll:

- Allmänt
- Vårdhygieniska rutiner vid konstaterad eller misstänkt CDI
- Städning/rengöring/desinfektion

Allmänt

Clostridium difficile (CD) är en anaerob sporbildande tarmbakterie. Många personer, främst barn, har bakterien i tarmen utan att visa tecken på sjukdom. Vid antibiotikabehandling rubbas den normala bakteriefloran i tarmen med ökad möjlighet för CD att växa till. Symtomen börjar vanligen under pågående antibiotikabehandling men kan även debutera efter avslutad behandling. Sporadiska infektioner utan koppling till antibiotikabehandling förekommer.

Bakterien kan bilda toxin som irriterar slemhinnan och orsakar då diarré, alltifrån mild diarré till livshotande tjocktarmsinflammation s.k. pseudomembranös kolit. Toxinnegativa stammar anses inte vara sjukdomsframkallande.

Vanligaste riskfaktorerna för att drabbas av C difficile infektion (CDI) är

- antibiotikabehandling
- behandling med protonpumpshämmare (läkemedel som minskar produktion av magsyra) eller kortikosteroider (kortison från binjurebarken)
- hög ålder
- tidigare episoder med CDI
- nedsatt immunförsvar.

Symtom på CDI

- vattnig, illaluktande, ibland blodtillblandad diarré
- vid svår infektion förekommer stormande förlopp med hög feber och blodig diarré med krampartade buksmärtor.

Vårdhygieniska rutiner vid misstänkt eller konstaterad CDI

Smittsamhet i vårdmiljö bedöms kvarstå 2 dygn efter att symtom upphört, även då antibiotikabehandling riktad mot CD givits. Sporerna kan överleva i omgivningen runt smittade personer under lång tid och därigenom spridas i vårdmiljö. Sporerna är mycket motståndskraftiga mot olika desinfektionsmedel.

<p>Noggrann städning och mekanisk bearbetning/gnuggning av ytor är viktigt. Klorbaserade engångsdukar används. Informera lokalvården.</p> <p>"Lathund"- Daglig rutin vid misstänkt eller verifierad CDI (länk)</p>	
Personal	<p>Tillämpa basala hygienrutiner. Dessutom: Använd långärmat engångsplastförkläde/ engångsskyddsrock vid direkt omvårdnadsarbete och bäddning. Tvätta händerna med tvål och vatten, även om handskar använts. Händerna torkas torra. Desinfektera därefter händer och underarmar.</p>
Vårdrum	<p>Vårdas på eget rum med egen toalett och dusch under och minst 2 dygn efter att symtomen har avklingat (om egen dusch saknas sköts personlig hygien på rummet). Sluss/förrum behövs inte. Dörr ska vara stängd. Om eget rum inte är möjligt, samråd med infektionskonsult/infektionsjour. Efter 2 dygns symtomfrihet kan patient samvårdas och dela toalett med andra patienter.</p>
Skyltning	<p>Märk vådrummets dörr med markering "Enkelrum", Länk till skylt. Informera patienten att dörren till vådrum märks och varför detta görs.</p>
Patient	<p>Daglig personlig hygien, v b hjälp patient. Handhygien före måltid och efter toalettbesök, v b hjälp patient. Byt patientkläder och vårbäddstextilier dagligen samt snarast om dessa blivit förorenade. Handdukar byts efter varje användning.</p> <p>Patienten som ännu inte varit symtomfri i 2 dygn får inte vistas i allmänna utrymmen men kan gå genom korridor då symtom avklingat.</p>
Måltider	<p>Samtliga måltider serveras på patientens rum. CLV: Använt porslin tas om hand på vanligt sätt.</p>

	LL och Sigfrid: Engångsmaterial används.
Avfall Tvätt	Behållare med plastpåse/säck på vårdrum/toalett. Vid risk för läckage använd dubbla påsar/säckar. Förslut och hantera som vanligt avfall resp tvätt.
Besökare	Informerar om handhygien.
Behandling/undersökning på enheten	Informera berörd personal t ex konsult, sjukgymnast. Se personal ovan.
Behandling/undersökning utanför enheten: - vid pågående CDI - vid mindre än 2 dygns symtomfrihet	Informera mottagande enhet. Patient ska direkt tas in på behandlings/undersökningsrum. Patient bör duscha eller helkroppstvättas. Hjälp till med handhygien v b. Patient ska ha rena kläder och helst ny ren, annars väl rengjord och renbäddad säng/rullstol.

Städning/rengöring/desinfektion

Klorbaserade engångsdukar används. Vid överkänslighet kontakta vårdhygien för användande av alternativt desinfektionsmedel.

Akustädning/punkt-desinfektion av kroppsvätskor	Avföring – klorbaserade engångsdukar. Kontakttid 10 min. Övrig kroppsvätskor – alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel. Vid större mängd förorening rengör först med handdiskmedel och vatten innan klorduk används. Noggrann mekanisk bearbetning/gnuggning är viktigt!
Flergångsmaterial	Använd disk- eller spoldesinfektor. Värmekänslig utrustning – använd klorbaserade engångsdukar om inte tillverkaren anger att detta inte kan användas. Vid tveksamhet kontakta medicinsk teknik eller vårdhygien.

<p>Daglig städning - fram till 2 dygns symtomfrihet</p> <p>Använd rumsbunden utrustning och engångsmaterial.</p>	<p>Rengöring/städning av allt i vådrum, ”tag-på-ställen”, toalett och golv 1 gång per dag med klorbaserade engångsdukar. Undvik textilmaterial (t ex stol, hjälpmedel).</p>
<p>Slutstädning/slutdesinfektion - efter 2 dygns symtomfrihet - efter utskrivning/ överflyttning</p> <p>Använd städutrustning rengörs och desinfekteras.</p> <p>Patient - åtgärder i samband med slutstädning</p>	<p>Rengöring/städning av allt i vådrum, ”tag-på-ställen”, toalett och golv med klorbaserade engångsdukar (inkl handtorkhållare, tvål- och handdesinfektionsflaskor). Kassera engångsmaterial, handtork-rulle, toalettrulle, toalettbörste. Oanvända textilier sänds till tvätt. Textilkläder tas av, sängdraperi, duschdraperi, långa gardiner tvättas vid 60 °C. Avtorkbar klädsel under textilkläder torkas med klorbaserade engångsdukar. Madrassöverdrag: glatta överdrag rengörs och desinfekteras med klorbaserade engångsdukar. Sträva överdrag skickas till tvätt. Vid svårighet att rengöra och desinfektera kassera utrustning (vid tveksamhet kontakta vårdhygien för bedömning).</p> <p>Efter 2 dygns symtomfrihet eller inför utskrivning/överflyttning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patienten duschar/helkroppstvättas - rena kläder - ny ren säng <p>Patient utan symtom på CDI som delat rum med patient med CDI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - patienten duschar/helkroppstvättas - rena kläder - ny ren säng <p>Kan därefter samvårdas och dela toalett med annan patient.</p>

Nationella Vårdhandboken [Infektioner i magtarmkanalen](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk var vänlig meddela faktaägare.